

Miljöutskottet

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna för 2023—2026

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna för 2023—2026 (SRR 2/2022 rd): Ärendet har lämnats till miljöutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 19.5.2022.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Atro Andersson, finansministeriet
- kanslichef Juhani Damski, miljöministeriet
- utvecklingsdirektör Juho Korpi, miljöministeriet
- industriråd Sampsa Nissinen, arbets- och näringsministeriet
- expert Samuli Puroila, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra
- expert Sampo Seppänen, Finsk Energiindustri rf
- deltagare i Klimatpanelen Paula Kivimaa, Klimatpanelen.

Samband med andra handlingar

Vid behandlingen av ärendet har utskottet också utnyttjat sakkunnigutfrågningen och sakkunnigyttrandena i anknytning till statsrådets utredning E 30/2022 rd om kommissionens meddelande REPowerEU: gemensamma europeiska åtgärder för säkrare och hållbarare energi till ett mer överkomligt pris.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Främjande av den gröna omställningen

Miljöutskottet har behandlat planen för de offentliga finanserna med tanke på främjandet av den gröna omställningen. Utskottet vill särskilt anlägga följande synpunkter på förslagen.

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

Covid-19-pandemin och Rysslands angreppskrig i Ukraina orsakar en aldrig tidigare skådad osäkerhet för de offentliga finanserna. Samtidigt sätter klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald ramarna för livsbetingelserna på jorden i dag och för kommande generationer, vilket förutsätter stora förändringar i utnyttjandet av naturresurser och ett snabbt lösgörande från fossil energi. Utskottet betonar att de åtgärder som krävs är likartade, men med tanke på självförsörjningen i fråga om energi och en ökad försörjningsberedskap måste åtgärderna genomföras snabbare än planerat. Både det geopolitiska läget och uppnåendet av de långsiktiga målen för utsläppsminskningar i praktiken kräver snabb lansering av ny teknik, betydande investeringar samt tillräckliga FoUI-satsningar av såväl företagen som samhället. Åtgärderna för att begränsa klimatförändringen och för anpassning till den påverkar inte bara den geopolitiska spänningen utan också kommande generationers välfärd, miljöns tillstånd och de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt. Planen för de offentliga finanserna är lyckad med avseende på klimatneutraliteten, eftersom målet är att betydligt påskynda utfasningen av fossil energi. I planen för de offentliga finanserna föreslås motiverade åtgärder för att införa ny teknik. Vidare föreslås ökade anslag för tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden och för digitalisering i syfte att påskynda investeringar i den gröna omställningen.

Systemet med ramar för statsfinanserna grundar sig på de bindande totala ramar i vilka man årligen gör behövliga justeringar av pris- och kostnadsnivån samt strukturella korrigeringar. Efter Rysslands angrepp på Ukraina har regeringen beslutat om ett undantag från ramen. Utöver försvarsutgifter får också tidsbundna åtgärder som är nödvändiga med tanke på försörjningsberedskapen 2022–2023 finansieras utanför ramen. Det gäller i synnerhet investeringar som samtidigt både ökar den inhemska energiproduktionen och stöder utnyttjandet av ny teknik som ersätter fossil energi. Också åtgärder som är jämförbara med dessa och som vidtas på grund av en plötslig höjning av energipriserna täcks utanför ramen. Utskottet konstaterar att det är ytterst exceptionellt att utgifterna finansieras utanför ramen. Det försvårar uppföljningen av finansieringen och minskar systemets trovärdighet. Kostnaderna för de åtgärder som stöder försörjningsberedskapen och den gröna omställningen beräknas uppgå till 217,1 miljoner euro och för åtgärder som vidtas på grund av stigande energipriser till 8 miljoner euro. Miljöministeriets andel av utgifterna utanför ramen beräknas uppgå till 35 miljoner euro 2023 och senare till cirka 12 miljoner euro. (anslagsnivå 283 miljoner euro, senare 204 miljoner euro). För arbets- och näringsministeriets del är andelen finansiering utanför ramen betydligt större: år 2023 nästan en miljard euro över anslagsnivån 2,7 miljarder euro.

I Finlands program för hållbar tillväxt anvisas det cirka en miljard euro EU-finansiering 2022—2026 för den gröna omställningen. Planen för de offentliga finanserna innehåller utgifterna för planen för återhämtning och resiliens enligt de totala anslagen. EU:s återhämtningsfinansiering möjliggör en historiskt stor satsning på den gröna omställningen. Utskottet betonar behovet av att utnyttja detta så att åtgärderna för den gröna omställningen verkligen påskyndas. Vid omställningen till ett koldioxid neutralt välfärdssamhälle är det viktigt att säkerställa goda förutsättningar för hållbar tillväxt och konkurrenskraft. Utskottet anser det viktigt att finansministeriets, miljöministeriets och arbets- och näringsministeriets gemensamma arbetsgrupp har till uppgift att skapa en samlad uppfattning om finansieringen av den gröna omställningen. Arbetsgruppen ska före utgången av juni utarbeta förslag till finansieringsmetoder för att påskynda omställningen på ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart sätt. Också till denna del är det viktigt att säkerställa

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

att omställningen inte orsakar betydande skada till exempel för den biologiska mångfalden (principen ”Do No Significant Harm”, DNSH).

Genom de beslut av ministerarbetsgruppen för beredskap som fattats i samband med planen för de offentliga finanserna anvisas 2022—2023 nationell tilläggsfinansiering till ett belopp av sammanlagt cirka 700 miljoner euro för att påskynda omställningen. Ministerarbetsgruppen för beredskap drog upp riktlinjer för att stärka självförsörjningen i fråga om energi och försörjningsberedskapen. Syftet med åtgärderna är att på ett betydande sätt påskynda övergången från fossil energi och stödja införandet av ny teknik. Ökningarna är omfattande och inriktade på trafik, energi, boende och åtgärder inom jordbruket med lång verkningstid.

Elektrifiering medger betydande utsläppsminskningar inom alla sektorer, så denna utveckling bör konsekvent stödjas för att säkerställa den infrastruktur som behövs och för att trygga långsiktig forskning. Finansieringen ska säkerställa att exempelvis energistödet räcker till för att elektrifiera värmeproduktionen inom den småskaliga industrin, medan stöden till demonstrationsanläggningar för stora projekt ges för utveckling och kommersialisering av ny teknik som ersätter fossila bränslen. För åren 2022—2018 reserveras totalt 150 miljoner euro i tilläggsanslag. Utskottet betonar att i och med elektrifieringen ökar efterfrågeelasticitetens betydelse kraftigt. Därför är det också viktigt att stödja lösningar som gynnar efterfrågeelasticiteten, såsom batterier och styrsystem för energihantering samt väteekonomi. De extra satsningar på bland annat investeringar i väteekonomi (fullmakt på 100 miljoner euro) och investeringar i värdekedjor för batterier (fullmakt på 25 miljoner euro) som ministerarbetsgruppen för beredskap har föreslagit är således centrala. Genom finansieringen säkerställs de investeringar som behövs för omställningen till en väteekonomi. Samtidigt stärks Finlands ställning som målland för investeringar i en hållbar och ansvarsfull värdekedja för batterier. Åren 2022—2023 reserveras sammanlagt 50 miljoner euro i tilläggsanslag och medlen riktas till investeringar i värdekedjan för batterier, pilot- och demonstrationsanläggningar samt investeringar i miljöskydd. Utskottet anser att finansieringen är väsentlig för att påskynda utfasningen av fossila bränslen och förbättra försörjningsberedskapen.

Utskottet anser också att det är viktigt med ett stödprogram för främjande av infrastrukturen för laddning och tankning av el och gas i kollektivtrafik. Syftet är att utvidga distributionsnätet för alternativa bränslen och på så sätt göra el- och gasfordonen mer attraktiva. Stödprogrammet är en del av Finlands återhämtnings- och resiliensplan, och de nationella anslagen har genom beslut av ministerarbetsgruppen ökat med anledning av programmet.

Den totala anslagsnivån under miljöministeriets huvudtitel är 318 miljoner euro 2023 och 216 miljoner euro per år 2024—2026. Utskottet välkomnar den årliga anslagsnivån på nästan 100 miljoner euro för naturvård, som i huvudsak riktas till genomförandet av Metso- och Helmi-programmen samt till målen i EU:s strategi för biologisk mångfald. Inom ramen för skyddet av Östersjön och vattenskyddet är det av vikt att åtgärdsprogrammen för vatten- och havsvård och programmet för återvinning av näringsämnen kan fortsätta. EU-finansiering på sammanlagt 6 miljoner euro riktas 2023 till gipsbehandling av åkrar och återvinning av näringsämnen. Också stödet på 30 miljoner euro för återvinning av näringsämnen 2023 och stödet på sammanlagt 30 miljoner euro för våtmarksodling är viktiga med tanke på försörjningsberedskapen (både investeringsstöd och FoU-satsningar). Nya incitament behövs för det långsiktiga arbetet, eftersom odlingen av torvmarker orsakade klimatutsläpp på cirka 8,4 miljoner ton år 2020, trots att åkermarkerna utgör

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

endast 10 procent av åkerarealen. Likaså bör man uppmuntra till återställande av dikad torvmarksskog genom stöd som belönar positiva effekter på klimatet, vattendragen och naturen.

Utskottet konstaterar att riksdagen för närvarande behandlar en ny klimatlag (RP 27/2022 rd — MiUB 2/2022 rd). Klimatlagen är en ramlag vars styrande effekt förverkligas genom de åtgärder som tas in i de planer som avses i lagen. För att uppnå koldioxidneutralitet 2035 saknas det planer, beslut eller genomförande av behövliga klimatåtgärder som skulle ge cirka 11 megaton i utsläppsminskningar. Dessutom bör det fattas beslut om ytterligare åtgärder för att genomföra regeringens riktlinje att stärka kolsänkorna med 3 miljoner ton. Utskottet anser det vara viktigt att det under ramperioden anvisas 0,5 miljoner euro per år inom miljöministeriets förvaltningsområde för verkställigheten av klimatlagen. Regeringen kommer hösten 2022 att lämna en proposition om kommunernas skyldighet att utarbeta en klimatplan, och det är viktigt att bereda sig på denna ändring med ett separat anslag (tilläggsfinansiering på 3 miljoner euro per år under ramperioden).

Ur hushållens synvinkel har levnadskostnaderna stigit när det gäller såväl mat som uppvärmning och mobilitet. Därför anser utskottet att det är mycket viktigt att under ramperioden anvisa tillägg som främjar den gröna omställningen, däribland 6 miljoner euro för stöd för anskaffning av el- och gasbilar och 32 miljoner euro för understöd för slopande av olje- och gasuppvärmning i bostadshus och för anslutning till fjärrvärme.

Enligt ett beslut av ministerarbetsgruppen för beredskap sänks distributionsskyldigheten för bränsle temporärt med 7,5 procentenheter 2022 och med 7,5 procentenheter 2023. Utskottet konstaterar att en sänkning av skyldigheten teoretiskt sett ökar den relativa efterfrågan på råolja och således är en problematisk stödform. Utskottet betonar behovet av att säkerställa att åtgärden förblir temporär. Likaså måste man se till att de förståeliga beslut om försörjningsberedskapen som fattas med anledning av kriget inte leder till att torven permanent återinförs i energiproduktionen, vilket skulle äventyra uppnåendet av målet om koldioxidneutralitet. För att ersätta importenergi bör man däremot påskynda ibruktagandet av värmeproduktionssätt som inte baserar sig på förbränning.

Utskottet betonar att uppnåendet av klimatneutralitetsmålet också kräver extra satsningar på utsläppssnåla tekniker och lösningar. Det är därför välkommet att statens FoU-insatser 2023 har höjts med 344 miljoner euro jämfört med den föregående planen för de offentliga finanserna, och i kalkylerna över skatteinkomsterna har beaktats ett extra avdrag för forskning och utvecklingsverksamhet, vars sänkande effekt på skatteintäkterna har beräknats vara 100 miljoner euro på årsnivå. För att främja den gröna struktumvandlingen måste högskolornas och universitetens finansiering och forskningsförutsättningar stärkas.

Utskottet noterar att det strategiska programmet för cirkulär ekonomi eller kompetenscentrumet för cirkulär ekonomi inte har beaktats i planen för de offentliga finanserna. I det strategiska programmet för cirkulär ekonomi föreslås att det i Finland ska inrättas ett kompetenscentrum för cirkulär ekonomi. Utskottet anser att genomförandet av det strategiska programmet för cirkulär ekonomi och inrättandet av ett kompetenscentrum är en mycket viktig del av den gröna omställningen, eftersom det också av geopolitiska skäl finns ett ökande tryck på tillgången till och priset på kritiska metaller och mineraler. Därför bör främjandet av cirkulär ekonomi integreras i den gröna omställningen.

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

Påskynda administrativa förfaranden

Utskottet anser det vara utmärkt att planen för de offentliga finanserna innehåller anslagsökningar för tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden och digitalisering i syfte att påskynda investeringar i den gröna omställningen. För att vi, på grund av kriget, ska kunna fasa ut fossila bränslen snabbare än planerat måste tillståndsförfarandena påskyndas betydligt. När de administrativa förfarandena utvecklas är det väsentligt att sträva efter ett projektorienterat tillvägagångssätt i stället för ett myndighetscentrerat. Strävan efter denna typ av tillvägagångssätt representeras till exempel av den bestämmelse i miljöskyddslagen som styr mot en tillämpning av förhandsmöten men inte på något sätt inverkar på själva tillståndsförfarandet.

Regeringen har beslutat att påskynda investeringar i den gröna omställningen som ökar självförsörjningsgraden genom att bereda möjlighet att i tillståndsbehandlingen temporärt prioritera sådana investeringar. Enligt utredning till utskottet bereds vid miljöministeriet ett förslag till ändring av lagen om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken så att behandlingen av tillståndsansökningar enligt miljöskyddslagen och vattenlagen som gäller vissa investeringar i grön omställning prioriteras vid regionförvaltningsverken. Det ska vara möjligt att prioritera tillståndsbehandlingen för viss tid 2022—2025. Regionförvaltningsverket ska prioritera DNSH-projekt för förnybar energi, framställning av koldioxidsnålt väte, avskiljning och återvinning av koldioxid samt ett ackumulatorkluster. Målet är att behandlingen av tillstånd för prioriterade investeringar ska ta högst 12 månader. Utskottet påskyndar beredningen av propositionen. I en akut situation är det nödvändigt att så snart som möjligt frigöra sig från rysk energi, och de investeringar som krävs för detta måste genomföras mycket snabbt. Åtgärder som vidtas i exceptionella situationer måste väljas omsorgsfullt för att man ska kunna undvika att bestämmelserna i grundlagen och förvaltningslagarna åsidosätts. Prioriteringen av nödvändiga projekt i samband med energiomställningen är viktig i en akut situation, men att skapa omkörningsfiler mer permanent är problematiskt med tanke på en jämlik och enhetlig behandling av andra projekt. Utskottet konstaterar att det både på myndighetsnivå och i förvaltningsdomstolarna redan nu finns väldigt många ärendegrupper som behandlas skyndsamt med stöd av lag.

För att målet ska nås är det nödvändigt att det samtidigt bereds bestämmelser som prioriterar behandlingen av besvärärenden som gäller samma projekt i förvaltningsdomstolarna 2023—2027. Behandlingstiden för ett enskilt tillstånd är i allmänhet inget problem, utan det är processens totala längd inklusive behandling av ändringssökande som förlänger behandlingen med flera år.

En central förutsättning för att behandlingstiderna ska kunna förkortas är att resurserna räcker till såväl inom tillståndsmyndigheten som inom närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvarsområden för miljön, som är tillsynsmyndighet och som ger behövliga utlåtanden till tillståndsmyndigheten. Tillståndsmyndigheten kan inte kontrollera behandlingstiden om den inte i tid får de utlåtanden som förutsätts i lagen. Personalresurserna inom närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvarsområden för miljön har minskats med drygt en fjärdedel under de senaste tio åren.

Med hänvisning till det som sägs ovan anser utskottet att den föreslagna ökningen av anslaget för viss tid, som 2023—2026 uppgår till sammanlagt 36,8 miljoner euro, är ytterst välkommen och nödvändig med tanke på målen. För regionförvaltningsverkens del möjliggör ökningen cirka 40 årsverken, för NTM-centralernas del cirka 60 årsverken. Kommunerna och landskapsförbunden

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

anvisas understöd på 3,25 miljoner euro för att påskynda tillstånds- och planläggningsförfarandena för investeringar i den gröna omställningen och byggande av vindkraft samt finansiering för utredningar som gäller vindkraft. Dessutom bereds två lagändringar för att öka informationsutbytet mellan myndigheterna i syfte att få igång investeringar.

Avsikten är också att lagändringarna ska intensifiera kontakterna och informationsutbytet mellan myndigheterna. Tillstånds- och tillsynsmyndigheternas otillräckliga resurser stärks och den elektroniska kommunikationen vid tillståndsbehandlingen utvecklas. Genom tilläggsresurserna tryggs en hög kvalitet på tillståndsbehandlingen samt att prioriteringsarrangemanget inte väsentligt påverkar behandlingen av andra projekt. Utskottet anser att en centralisering av resurserna på lång sikt kan förbättra kompetensen och ge effektivitetsvinster.

Utskottet betonar att satsningarna på att påskynda tillstånds-förfarandena betalar sig snabbt, eftersom inledandet av investeringar har mångfaldigt större effekt på skatteinkomsterna och sysselsättningen än vad de behövliga satsningarna kostar. I fråga om satsningarnas resultat måste man dock beakta att behandlingen av miljö- och vattenhushållningsärenden är krävande sakkunnigarbete, så det tar tid att sätta sig in i arbetet när det råder brist på kunniga personer. Om resursökningen tidsmässigt är mycket begränsad, ger den inte den effekt som behövs och resultaten kan bli blygsamma. Därför behövs det en mer bestående ökning av resurserna. Ett miljötillstånd av hög kvalitet skyddar också verksamhetsutövaren och minskar behovet av ändringssökande. Utskottet betonar att en tillförlitlig, snabb och högklassig tillståndsprocess är en faktor som ökar de internationella investerarnas intresse och som gör det möjligt att placera industriell verksamhet som orsakar utsläpp i Finland på ett hållbart sätt som tryggar en god miljöstatus.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

Helsingfors 12.5.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juha Sipilä cent
vice ordförande Tiina Elo gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Mai Kivelä vänst
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Niina Malm sd
medlem Kai Mykkänen saml
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Katja Taimela sd
medlem Mari-Leena Talvitie saml
medlem Ari Torniainen cent
ersättare Sari Multala saml.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.

Utlåtande MiUU 21/2022 rd Avvikande mening 1

Avvikande mening 1

Motivering

Den gröna omställningen måste främjas

Samlingspartiets riksdagsgrupp instämmer i sakkunnigyttrandena om att Rysslands aggressionskrig mot Ukraina kräver snabba åtgärder av Finland för att bland annat bryta energiberoendet. Det är särskilt viktigt att satsningarna på försörjningsberedskapen och på att öka den inhemska produktionen av hållbar och ren energi sker snabbt. Samtidigt är det dock möjligt och förnuftigt att främja den gröna omställningen, dämpa förlusten av biologisk mångfald och stödja balansen i de offentliga finanserna genom att välja effektiva och rätt riktade metoder.

Rysslands krig i Ukraina har gjort det möjligt för Marins regering att fatta beslut som inte har något direkt samband med kriget eller dess konsekvenser. Regeringen har inte lyckats hålla sig inom ramen i fråga om utgifter som inte beror på kriget. Samtidigt bortser regeringen från hållbarhetsunderskottet i de offentliga finanserna. Samlingspartiets riksdagsgrupp anser det viktigt att den gröna omställningen framskrider som planerat och att beroendet av fossil energi minskar allt snabbare.

Men statens utgifter måste kunna prioriteras och dessa utgifter bör inte finansieras utanför ramarna. Regeringen har ökat de bestående utgifterna med 1,4 miljarder euro och sammanlagt försvagar de beslut som gäller regeringens inkomster och utgifter de offentliga finanserna med nästan tre miljarder euro ännu 2026. För att kunna svara på framtida utmaningar behövs det en mer långsiktig planering av den ekonomiska politiken och prioritering av utgiftsbehoven.

Snabbare tillståndsförfaranden

Regeringen har beslutat att påskynda investeringar i den gröna omställningen som ökar självförsörjningsgraden genom att bereda möjlighet att i tillståndsbehandlingen temporärt prioritera sådana investeringar (2022—2025). Målet är att behandlingen av dessa tillstånd för prioriterade investeringar ska ta högst 12 månader.

Vi måste snabbt lösgöra oss från rysk fossilenergi. För att ersätta den behövs det snabbt ökad inhemsk produktion av ren energi. Löftet om handläggning av tillstånd för prioriterade investeringar inom 12 månader är en början. Lika viktigt är det att minska möjligheterna att söka ändring i tillståndsinvesteringar i stället för att öka möjligheterna, vilket denna regering gjort bland annat i fråga om tillstånd för vindkraftsbyggande. Det behövs snabba åtgärder för att vi ska kunna garantera vår försörjningsberedskap och stödja hållbara investeringar.

Den gröna omställningen ska finansieras inom ramen

Finansminister Annika Saarikko, miljö- och klimatminister Emma Kari och näringsminister Mika Lintilä har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att ta fram en helhetsbild av finansieringen av den gröna omställningen. Arbetsgruppen ger en helhetsbild av omställningens samhällsekono-

Utlåtande MiUU 21/2022 rd
Avvikande mening 1

miska betydelse och investeringsbehov samt av konsekvenserna för omvärlden. Före utgången av juni utarbetas förslag till finansieringsmetoder för att påskynda omställningen på ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart sätt.

Samlingspartiets riksdagsgrupp betonar att när arbetsgruppen har slutfört sitt arbete måste förslagen om finansieringsmetoder finnas i ramarna för de offentliga finanserna. Skuldsättningen har fortsatt på en mycket oroväckande nivå under Marins regeringsperiod. Prioritering av utgifterna bör vara ett centralt medel för att ramarna inte ska brytas och skuldsättningen ska kunna stoppas. Fram till dess lever vi på bekostnad av kommande generationer.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 12.5.2022

Sari Multala saml
Mari-Leena Talvitie saml
Kai Mykkänen saml

Utlåtande MiUU 21/2022 rd

Avvikande mening 2

Avvikande mening 2

Motivering

Planen för de offentliga finanserna 2023—2026 har utarbetats i ett läge där utsikterna för landets ekonomi har förändrats på ett aldrig tidigare skådat sätt på grund av den osäkerhet som coronapandemin och Ukrainakrisen (Rysslands angreppskrig) har skapat. Trots detta fortsätter Finlands sittande regering sin överdrivet strama klimatpolitik med oerhört kraftfulla åtgärder som om ingenting skulle ha hänt. Ett exempel på detta är att det i Finlands program för hållbar tillväxt anvisas nästan en miljard euro EU-finansiering 2022—2026 för den gröna omställningen. Även i övrigt fortsätter regeringens hårda satsningar på den gröna omställningen så att målet är att Finland ska vara klimatneutralt senast 2035. En sådan utveckling kan Sannfinländarna inte gå med på, eftersom vi menar att en överdriven klimatpolitik blir mycket dyr för medborgarna särskilt när det gäller boende, andra levnadskostnader och mobilitet. Samtidigt tär regeringens linje ytterligare på framför allt vår basindustris konkurrenskraft. Till skillnad från själva utskottet, som anser planen för de offentliga finanserna vara lyckad med tanke på målet om koldioxidneutralitet, anser vi sannfinländare att den fortfarande är överdriven.

Likaså anser vi att regeringens stödåtgärder till primärproducenterna är otillräckliga med tanke på jord- och skogsbrukssektorn. Som en del av denna åtgärdsplan satsade regeringen pengar på mindre viktiga projekt, såsom återvinning av näringsämnen. Det är åtgärder som inte lindrar jordbrukarnas – primärproducenternas – akuta kassakris. Å andra sidan anser vi också som utskottsgrupp att situationen inte alls underlättas av att det för miljösektorn i fråga har tillsatts en arbetsgrupp med uppgift att ta fram en samlad bild av finansieringen av den gröna omställningen. Syftet med arbetsgruppen är att före utgången av juni utarbeta förslag till finansieringsmetoder för att påskynda omställningen på ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart sätt.

För det tredje är vi oroade över trenden att regeringen i fortsättningen blir allt mer kritisk exempelvis i fråga om odling av torvmarker. Vi befarar att torvodlingen i fortsättningen kommer att bli en nagel i regeringens öga på grund av klimatutsläppen.

Likaså anser vi som utskottsgrupp att också de stränga målen för minskning av utsläppen från trafiken och uppnåendet av dem (inklusive kravet på snabb förnyelse av bilbeståndet) är överoptimistiska och alltför snäva tidsmässigt. Särskilt med tanke på att utsläppssnålare elbilar är en lyx bara för de få och rika. Man bör också komma ihåg att bristen på laddningsinfrastruktur delvis är en flaskhals i vårt land när det gäller att ta i bruk alternativa drivkrafter. Dessutom är avstånden långa i Finland, vilket innebär att det är nödvändigt med egen bil särskilt i glesbygden och i landsbygdskommuner, och beskattningen bör således inte stramas åt ytterligare. Det är dock känt att regeringen kommer att se över beskattningen ännu under denna regeringsperiod och driva igenom en skattereform för hållbar utveckling. Skattereformen för hållbar utveckling består av en översyn av energibeskattningen och beskattningen av fordonstrafiken, åtgärder som främjar cirkulär ekonomi genom beskattning och en utredning av möjligheten att införa utsläppsbaserade konsumtionsskatter. Det betyder än värre tider för skattebetalarna.

Utlåtande MiUU 21/2022 rd
Avvikande mening 2

Avslutningsvis konstaterar vi dock att tilläggsatsningarna på FoUI-projekt och på batteri- och väteteknik går i rätt riktning i strävan efter en självförsörjande energiproduktion.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 12.5.2022

Petri Huru saf

Mauri Peltokangas saf